

foretage væsentlige Forandringer i Forordningen af 10de December 1828 saavel med Hensyn til indenlandske som fremmede Haandværksvæbende, men det forekommer mig, som sagt, at det vilde være i høieste Grad farligt, hvis man ved denne Lov vilde komme med et Forslag, som vilde stille Befolkningen blot, medens Forordningens Bestemmelser i det Hele ikke have været tagne under tilbørlig Overveielse. Jeg troer virkelig, at det ærede Medlem ved nærmere Overveielse vil komme til det Resultat, at han ikke vil forlange en større Frihed for Fremmede end for Landets egne Børn.

M. Sager: Der er kun faa Medlemmer her i Salen, for hvis udmærkede Egenstaber og Charakter jeg høier mig saa meget som for den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning); der er kun eet Punkt, med Hensyn til hvilket jeg ikke vil understrive den samme Dom, og det er, naar det gjælder om Smagen; jeg vil ikke stole paa det ærede Medlems Smag, og derfor maa han ikke tage mig det ilde op, at jeg ikke kan erkjende den af ham nys fældede Dom over mine Ytringer for rigtig. Jeg har ikke villet ophidses til Had mod Tydskerne, jeg tilstaaer, jeg elsker dem ikke; mine Ytringer vare ingenlunde beregnede paa at gaae i nogen hadesfuld Retning, men jeg sagde, at naar man kunde udelukke de tydske Haandværksvæbende, og jeg har dertil lagt Probenrentere, saa vidste jeg ikke bedre, end at frigive det Hele eller at udelukke alle Tydskere, og der vil jeg ikke nægte, at jeg i samme Dieblif kom til at tænke paa, at det især er ubehageligt at see bevæbnede Tydskere komme ind i Landet. — Den høitærede Minister syntes at antage, at hvad jeg havde anført, var anført paa en spøgende Maade, det var en Spøg, og derfor behøvede han ikke videre at gaae ind derpaa. Jeg vil være saa oprigtig at tilstaae, at jeg har troet, at hele denne Lov var affattet paa en spøgfuld Maade, og at man i Grunden gjorde lidt Spier med sig selv; jeg betragter det som en Spøg, naar man taler om, at man ikke vil høre Pasvæsenet

uden for de Lande, der gjøre Gjengæld, jeg kan ikke see nogen fornøftig Alvor i en saadan Forholdsregel. Nu er det jo erkjendt af det Medlem, som talte sidst, og af ham fremhævet, hvor umuligt det vil være, strengt at overholde Pasvængen; jeg antager ikke, at man kan forlange, at nogen Mand fra Sverrig, Norge eller Storbritannien skal medføre et Beviis for, at han der hører hjemme; thi dersom han skal producere det ved Landets Grændser, saa er det dog et Pas i en anden Skikkelse, og derfor maa man lade Enhver rejse, som siger: Jeg hører hjemme der og der, naar der ikke er saadanne Omstændigheder ved hans Optræden, at Politiet ikke ligefrem arresterer ham, og jeg kan derfor være enig i, at § 1 maastee i saa Henseende kan raade Bod paa den Mangel, som jeg ellers finder, der er i, at man har udelukket noget som helst Lands Undersaatter; og jeg var netop efter denne Betragtning berettiget til at antage, at Regjeringen paa Grund af Forholdet til Tydskland og navnlig til dets Haandværksvæbende ikke har villet nævne flere Lande. Jeg kan forøvrigt ikke begribe, at man, naar man tager fat paa en saadan Sag, ikke selv bliver opmærksom paa det aldeles Frugtesløse i at ville indskrænke Afdgangen for Rejsende til nogle saadanne enkelte Lande, at man ikke har seet, at det Nødtigste vilde være, naar man overhovedet vil røre ved hele denne Sag, da fuldstændig at afflasse Pasvæsenet.

Müller: Den høitærede Justitsminister har jo her fremdeles gjort den samme Paastand gjældende, som jeg af Forhandlingerne seer, at han har gjort i det andet Thing, at nemlig disse to Sager, Pasvæsenets Ophævelse og Undersøggelsesernes Ophævelse, maatte staae aldeles adskilte, og at en Bestemmelse med Hensyn til den sidste Sag egentlig ikke hørte hjemme i denne Lov. Jeg maa tilstaae, at jeg ikke nagtet de især meget værdifulde og vægtige Motiver, som den ærede Minister har givet, har kunnet komme til Overbeviisning om, at disse to Begreber bør holdes fra hinanden.